

«tathā» 'ity āgatya valmīkaṃ kuddālena 'akhanat sa tam;
 «mā mā 'evaṃ! kṛishṇa-sarpo 'tra vasati» 'ity udito mayā. 44
 tac ṣrutvāpi sa valmīkaṃ akhanat, «yad bhavaty!» iti
 pāpāishīṇor apy ādeṣaṃ jyeshṭha-bhrātror alaṅghayan. 45
 khanyamānāt tataḥ prāpa kalaṣaṃ hema-pūritam,
 na kṛishṇa-sarpaṃ; dharmo hi sāmṇidhyaṃ kurute satām. 46
 taṃ ca nītvā sa kalaṣaṃ bhrātribhyaṃ sarvaṃ arpayat
 nīvāryamāṇo 'pi mayā jyeshṭhābhyāṃ dṛiḍha-bhaktitah. 47
 tau punas tata eva 'aṇṇaṃ dattvā, prerya ca ghātakaṇ,
 tasya 'acchedayatāṃ pāṇi-pādaṃ dhana-jihvishayā. 48
 tathāpi na sa cukrodha nirmanyur bhrātarau prati,
 yena satyena tasya 'atra hasta-pādam ajāyata. — 49

«tadā prabhṛiti tad dṛishṭvā tyaktaḥ krodho 'khilo mayā,
 «tvayā tu tāpasenāpi krodho 'dyāpi na mucyate. 50
 «akrodhena jitaḥ svargaḥ, paçya 'etad adhunaiva bhoḥ!»
 ity uktvāiva tanuṃ tyaktvā kārshakaḥ sa divaṃ gataḥ. — 51

«ity āṇḍyaṃ mayā dṛishṭam, dvitīyaṃ ṣṇu, bhūpate!»
 ity uktvā Ṣrutasenāṃ sa nṛpaṃ vipro 'bravīt punaḥ: — 52

tato 'pi tīrthayātrārthaṃ paryatann ambudhes tate
 ahaṃ Vasantasenasya rājño rāshṭram avāptavān. 53
 tatra bhoktuṃ praviṣṭaṃ mām rājasatre 'bruvan dvijāḥ:

«brahman, pathā 'amunā mā gāḥ! sthītā hy atra nṛpātmaḥ; 54

«Vidyuddyoṭābhidhānāṃ tām paçyed api munir yadi,

«sa Kāma-çara-nirbhinnāḥ prāpya 'unmādam na jīvati.» 55

tato 'haṃ pratyavocaṃ tān: «na 'etac citraṃ, sadā hy ahaṃ

«paçyāmy apara-Kandarpaṃ Ṣrutasena-mahipatim, 56

«yātrādaṃ nirgate yasmin rakṣhibhir dṛishṭi-gocarāt

«utsāryante satī-vṛitta-bhaṅga-bhītyā kulāṅganāḥ.» 57

ity uktavantam vijñāya bhāvatkaṃ, bhojanāya mām

nṛpāntikaṃ nītavantaṃ satrādhīpa-purohitaṃ. 58

tatra sā rāja-tanayā Vidyuddyoṭā mayā 'lkshitā

Kāmasya 'iva jagad-moha-mantravidyā çarirīṇi. 59

cirāt tad-darçana-kshobhaṃ niyama, 'ahaṃ acintayam:

«asmat-prabhoc ced bhāryā 'iyaṃ bhaved, rājyaṃ sa vismaret. 60

«tathāpi kathaniyo 'yam udantaḥ svāmine mayā,

«Unmādinī-Devasena-vṛittānto hy anyathā bhavet: — 61

Devasenasya nṛpateḥ purā rāshṭre baṇik-sutā

Unmādinī 'ity ubhūtanyā jagad-unmāda-kārīṇi. 62

āveditāpi sā pitṛā na tena 'attā mahibhṛitā,

vipraiḥ «kulakṣaṇā» 'ity uktā tasya vyasana-rakṣhibhiḥ. 63

pariñitā tadyena mantri-mukhyena sā tataḥ.

vātāyanāgrād ātmānaṃ rājñe 'smai jātva adarçayat. 64

tayā bhujāṅgyā 'iva rājā dūrād dṛishṭi-vishāhataḥ

muhur mumurcha, na ratiṃ lebhe, na 'āhāram āharat. 65

prārthito 'pi ca tad-bharṭṛi-pramukhaiḥ so 'tha mantribhiḥ,

dhārmikas tām na jagrāha, tat-saktaḥ ca jahāv asūn. — 66